

x

Oppiaine	Laskentatoimi ja rahoitus	Päivämäärä	19.9.2015
Tekijä	Sara Mäkilä	Matrikkelinumero	419850
		Sivumäärä	68
Otsikko	EU:n harmonisointitoimenpiteiden vaikutus Suomen tilintarkastuskäytäntöön: Tilintarkastuksen harmonisointi tilintarkastusalan asiantuntijoiden näkökulmasta		
Ohjaaja(t)	Antti Fredriksson Eija Vinnari		

Tiivistelmä

Tutkimuksen tavoitteena on tarkastella Euroopan unionin harmonisointitoimenpiteiden vaikutusta suomalaiseseen tilintarkastuskäytäntöön. Tarkoituksena on vastata seuraaviin kysymyksiin: Miten ja miksi harmonisointia toteutetaan? Miten harmonisointi vaikuttaa tilintarkastuskäytäntöön Suomessa? Lisäksi tutkimuksessa pohditaan, mitä ongelmia käytäntöjen harmonisoinnilla on yleisesti ja mitkä ovat harmonisoinnin avulla saavutetut hyödyt sekä mitä haittaa siitä saattaa olla tilintarkastuksen suorittamiselle. Lopuksi mietitään vielä, miten harmonisointia pitäisi yleensä ottaen toteuttaa tulevaisuudessa, jotta siitä aiheutuvat haitat olisivat mahdollisimman pienet.

Harmonisointia toteutetaan Euroopan unionissa direktiivien ja asetusten kautta. Kansallisten lakien harmonisointi unionin yhteisten direktiivien kautta on yleisin ja näkyvin tapa eri käytäntöjen yhtenäistämiseksi. Euroopan unionin harmonisointitoimenpiteiden lisäksi tilintarkastuskäytäntöjä ollaan yhtenäistetty IFAC:n (International Federation of Accountants) toimesta. IFAC sai vuonna 2009 valmiiksi kansainvälisten tilintarkastusstandardien (ISA) uudistamisprojektin. Projektin tarkoituksena oli selkeyttää standardeja sekä parantaa niiden luettavuutta ja ymmärrettävyyttä niin että ne voitaisiin hyväksyä EU:n tasoiseksi lainsäädännöksi. Standardeja ei kuitenkaan vielä ole hyväksytty EU:n tasolla. ISA-standardien tulkinnanvaraisuus onkin yksi syy tilintarkastuskäytäntöjen eroavaisuudelle. Muita käytäntöjen eroja selvittäviä tekijöitä ovat kulttuuriset tekijät ja tilintarkastusasiakkaiden toimintaympäristöstä johtuvat tekijät.

Miten harmonisointia sitten tulisi tulevaisuudessa toteuttaa EU:n alueella niin, että kaikkien jäsenmaiden tilintarkastuskäytännöt olisivat tarpeeksi yhdenmukaiset ja harmonisoinnista aiheutuvat haitat mahdollisimman pienet? Harmonisointi tulisi toteuttaa niin, että tulevaisuudessakin ammatillisen harkinnanvara säilyisi osana tilintarkastuskäytäntöä siten, että tilintarkastusta voidaan sopeuttaa asiakasyritysten tarpeita ja riskejä sekä eri sidosryhmien odotuksia vastaavaksi. Tilintarkastuksen käsitettä ja säännöksiä, kuten ISA-standardeja tulisi myös selkeyttää yhä edelleen niin, että tilintarkastuksen odotuskuilu kapenisi.

Asiasanat	tilintarkastus, tilintarkastuskäytäntö, harmonisointi, Euroopan unioni
Muita tietoja	

